

**Stany Zjednoczone Ameryki
w polityce bezpieczeństwa militarnego
Rzeczypospolitej Polskiej
w okresie wojny w Ukrainie
(2014–2024)**

Kochanej córeczce Laurze

ŁUKASZ JUREŃCZYK

**Stany Zjednoczone Ameryki
w polityce bezpieczeństwa militarnego
Rzeczypospolitej Polskiej
w okresie wojny w Ukrainie
(2014–2024)**

Koncepcje – uwarunkowania – realizacja

Recenzje:

prof. dr hab. Roman Kuźniar, Uniwersytet Warszawski

prof. dr hab. Sebastian Wojciechowski, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

Redaktor prowadząca:

Hanna Raciborska

Redakcja i korekta:

Magdalena Mendys

Projekt okładki:

Katarzyna Juras

Zdjęcie Autora na IV stronie okładki:

Magdalena Sikorska-Cupa

Copyright © 2026 by Wydawnictwo Naukowe Scholar Sp. z o.o.

Dofinansowano ze środków Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego

ISBN 978-83-68091-88-5 (wersja papierowa)

DOI 10.7366/9788368091885 (wersja elektroniczna)

Dystrybucja ATENEUM

www.ateneum.pl

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.

ul. Oboźna 1, 00-340 Warszawa

tel. 22 692 41 18; 22 826 59 21

dział handlowy: jak wyżej, w. 108

e-mail: info@scholar.com.pl

www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Jerzy Łazarski*)

Wydrukowano w Polsce

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział I	
Polityka bezpieczeństwa militarnego państwa w perspektywie teorii realistycznej	53
1.1. Definicja polityki bezpieczeństwa militarnego państwa oraz pojęć pokrewnych	53
1.1.1. Polityka	53
1.1.2. Bezpieczeństwo	54
1.1.3. Państwo	55
1.1.4. Bezpieczeństwo narodowe / państwa	55
1.1.5. Bezpieczeństwo militarne / obrona narodowa / obronność	58
1.1.6. Polityka bezpieczeństwa	62
1.1.7. Polityka bezpieczeństwa państwa / polityka bezpieczeństwa narodowego	63
1.1.8. Polityka zagraniczna państwa	64
1.1.9. Polityka obronna / polityka wojskowa	65
1.1.10. System obronny państwa	66
1.1.11. Polityka bezpieczeństwa militarnego państwa	66
1.2. Realizm klasyczny	69
1.2.1. Główne założenia realizmu klasycznego	69
1.2.2. Krytyka realizmu klasycznego	81
1.3. Neorealizm (realizm strukturalny)	82
1.3.1. Główne założenia neorealizmu	82
1.3.2. Neorealizm defensywny	91
1.3.3. Neorealizm ofensywny	97
1.3.4. Krytyka neorealizmu	102
1.4. Realizm neoklasyczny	104
1.4.1. Główne założenia realizmu neoklasycznego	104
1.4.2. Krytyka realizmu neoklasycznego	114
Rozdział II	
Stany Zjednoczone w polityce bezpieczeństwa militarnego Polski w ujęciach strategicznym i normatywnym	117
2.1. Kompetencje centralnych organów państwowych w obszarze polityki bezpieczeństwa militarnego Polski	117
2.2. Stany Zjednoczone w koncepcjach strategicznych bezpieczeństwa militarnego Polski	133
2.2.1. Pozycja USA na świecie	146
2.2.2. Zaangażowanie USA w utrzymanie bezpieczeństwa militarnego Europy	148

2.2.3. Znaczenie współpracy z USA w polityce bezpieczeństwa militarnego Polski	154
2.2.4. Obecność wojsk amerykańskich w Polsce	157
2.3. Stany Zjednoczone w założeniach polityki bezpieczeństwa militarnego Polski w <i>exposés</i> prezesów Rady Ministrów i ministrów spraw zagranicznych	159
2.3.1. <i>Exposés</i> prezesów Rady Ministrów	161
2.3.2. <i>Exposés</i> ministrów spraw zagranicznych	169
2.4. Polsko-amerykańskie dokumenty bilateralne w obszarze bezpieczeństwa militarnego	181

Rozdział III

Wewnętrzne i dwustronne uwarunkowania miejsca i roli

Stanów Zjednoczonych w polityce bezpieczeństwa militarnego Polski	191
3.1. Uwarunkowania polityczno-militarne	191
3.1.1. Sojusz dwustronny	194
3.1.2. Potencjały militarne i znaczenie sojusznicze	204
3.1.3. Programy modernizacyjne Wojska Polskiego	213
3.2. Uwarunkowania geograficzne, geopolityczne, demograficzne i społeczne	221
3.2.1. Uwarunkowania geograficzne i geopolityczne	221
3.2.2. Uwarunkowania demograficzne i społeczne	223
3.3. Uwarunkowania gospodarcze i energetyczne	232
3.3.1. Uwarunkowania gospodarcze	232
3.3.2. Uwarunkowania energetyczne	245
3.4. Uwarunkowania historyczno-kulturowe i polityczno-ideologiczne	263
3.4.1. Uwarunkowania historyczno-kulturowe	263
3.4.2. Uwarunkowania polityczno-ideologiczne	268

Rozdział IV

Zewnętrzne i wielostronne uwarunkowania miejsca i roli

Stanów Zjednoczonych w polityce bezpieczeństwa militarnego Polski	281
4.1. Uczestnictwo w sojuszach i organizacjach bezpieczeństwa zbiorowego ...	281
4.1.1. Sojusz Północnoatlantycki	281
4.1.2. Unia Europejska	297
4.1.3. Organizacja Narodów Zjednoczonych	311
4.1.4. Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie	317
4.2. Polityka neoimperialna Rosji i wojna w Ukrainie	321
4.2.1. Polityka neoimperialna Rosji	321
4.2.2. Wojna w Ukrainie	339
4.3. Stosunki z wybranymi państwami europejskimi	354
4.3.1. Niemcy i Francja	354
4.3.2. Wielka Brytania	368
4.3.3. Ukraina	371
4.3.4. Białoruś	383

4.3.5. Państwa Grupy Wyszehradzkiej	385
4.3.6. Państwa bałtyckie i Rumunia	387
4.4. Hegemonia amerykańska i rywalizacja strategiczna z Chinami	391
4.4.1. Hegemonia Stanów Zjednoczonych	391
4.4.2. Ambicje Chin i kres hegemonii USA	397
4.4.3. Współpraca Chin z EŚW i Polską	414

Rozdział V

Stany Zjednoczone w polityce bezpieczeństwa militarnego Polski

w latach 2014–2016	417
5.1. Polska i USA wobec aneksji Krymu i wojny na Donbasie	417
5.1.1. Aneksja Krymu	417
5.1.2. Wojna na Donbasie	424
5.1.3. Lobbowanie na szczytach NATO w Newport i Warszawie	434
5.2. Realizacja zobowiązań sojuszniczych USA wobec Polski	439
5.2.1. Początki stacjonowania SZ USA w Polsce	439
5.2.2. Ćwiczenia i manewry wojskowe USA w Polsce	446
5.3. USA w modernizacji polskiej armii	449
5.4. Misja szkoleniowa w Afganistanie	455

Rozdział VI

Stany Zjednoczone w polityce bezpieczeństwa militarnego Polski

w latach 2017–2020	465
6.1. Wsparcie bezpieczeństwa militarnego Polski przez USA	465
6.1.1. Potwierdzenie przez USA kontynuacji wsparcia bezpieczeństwa militarnego Polski	465
6.1.2. Jednostki wojskowe USA w Polsce	474
6.1.3. Ćwiczenia i manewry wojskowe USA w Polsce	487
6.1.4. Wsparcie militarne Polski i USA dla Ukrainy	493
6.2. Zabiegi o lokalizację w Polsce stałej bazy Sił Zbrojnych USA	497
6.3. Kontrakty zbrojeniowe Wojska Polskiego w USA	512
6.4. Koalicja przeciwko tzw. Państwu Islamskiemu	520

Rozdział VII

Stany Zjednoczone w polityce bezpieczeństwa militarnego Polski

w latach 2021–2024	534
7.1. Reakcje Polski i USA na pełnoskalową agresję Rosji na Ukrainę	534
7.1.1. Narracje władz Polski i USA dotyczące pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę	534
7.1.2. Reakcja Polski na pełnoskalową wojnę w Ukrainie	544
7.1.3. Reakcja USA na pełnoskalową wojnę w Ukrainie	552
7.2. Pomoc wojskowa Polski i USA dla Ukrainy	562
7.2.1. Główne obszary pomocy wojskowej	562
7.2.2. Polskie dostawy uzbrojenia i sprzętu wojskowego dla Ukrainy	569

7.2.3. Amerykańskie dostawy uzbrojenia i sprzętu wojskowego dla Ukrainy	582
7.2.4. Podsumowanie dostaw z USA i Polski	596
7.3. Wzrost współodpowiedzialności USA za bezpieczeństwo militarne Polski	603
7.3.1. Zwiększenie obecności i aktywności wojskowej USA w Polsce	603
7.3.2. Wspólne ćwiczenia i szkolenia	623
7.4. Kolejne zamówienia dla Wojska Polskiego w USA	626
Zakończenie	645
Rekomendacje	653
Epilog – niepewność w polityce bezpieczeństwa militarnego Polski po powrocie do władzy w USA prezydenta Donalda Trumpa	659
Summary	
The United States of America in the Military Security Policy of the Republic of Poland During the War in Ukraine (2014–2024). Concepts – determinants – implementation	673
Bibliografia	676
Spis tabel	755
Wykaz skrótów	757
Indeks nazwisk	776